

คู่มือปฏิบัติงาน กลุ่มบริหารงานทั่วไป

งานความปลอดภัยของสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านพรุติมนา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือการปฏิบัติงานบริหารทั่วไป

1. ชื่องาน : งานความปลอดภัยของสถานศึกษา

2. วัตถุประสงค์ :

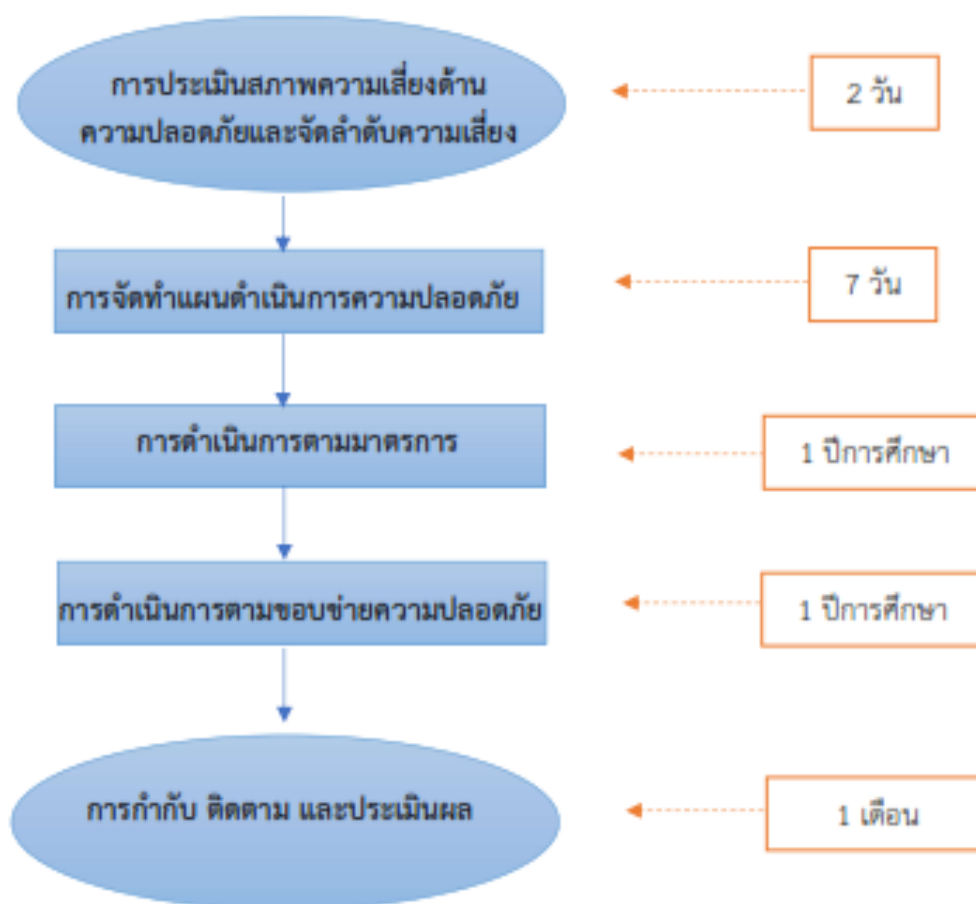
- 2.1 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา
- 2.2 เพื่อสร้างความเข้มแข็งการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา
- 2.3 เพื่อดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
- 2.4 เพื่อรายงานการดำเนินการด้านความปลอดภัยต่อหน่วยงานต้นสังกัด

3. วิธีการขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

- 3.1 การประเมินสภาพความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและจัดลำดับความเสี่ยง
- 3.2 การจัดทำแผนดำเนินการความปลอดภัย
- 3.3 การดำเนินการตามมาตรการ
- 3.4 การดำเนินการตามขอบข่ายความปลอดภัย
- 3.5 การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

4. ระยะเวลาปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน

มาตรการความปลอดภัย สถานศึกษา ใช้หลัก 3 ป ได้แก่ การป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปราม โดยมีรายละเอียดแนวทางการปฏิบัติและตัวชี้วัด ดังนี้

1. การป้องกัน

ตาราง 1 การดำเนินการตามมาตรการการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
1) การกำหนดพื้นที่ความปลอดภัย	1.1 ประชุม ชี้แจง วางแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัย สถานศึกษาร่วมกับบุคลากร ภาาติเครือข่าย และหน่วยงาน องค์กรผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 1.2 กำหนดพื้นที่ควบคุมความปลอดภัย รวมถึงป้ายสัญลักษณ์ และอุปกรณ์ควบคุมความปลอดภัยส่วนบุคคล 1.3 จัดทำป้ายสัญลักษณ์แสดงความเสี่ยงในพื้นที่ที่มีความเสี่ยง 1.4 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านความปลอดภัยของ สถานศึกษา	- สถานศึกษาทุกแห่งมีการ กำหนดพื้นที่การควบคุม ความปลอดภัย ป้าย สัญลักษณ์ และอุปกรณ์ ควบคุมความปลอดภัย ส่วน บุคคล
2) การจัดทำแผนความปลอดภัยสถานศึกษา	2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษาโดยการมี ส่วนร่วมจากภาาติเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2.2 เสนอแผนความปลอดภัยของสถานศึกษาต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2.3 กำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและผู้รับผิดชอบงาน 2.4 กำหนดนโยบายความปลอดภัยของสถานศึกษา 2.5 เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์นโยบายและแผนความปลอดภัย สถานศึกษา	- สถานศึกษาทุกแห่งมีแผน ความปลอดภัยสถานศึกษาที่ ครอบคลุมทุกมิติ
3) การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา	3.1 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิทัศน์ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ ห้องพิเศษ และห้องอื่นๆ ให้มีความ ปลอดภัย 3.2 จัดทำแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยใน สถานศึกษาที่หลากหลาย	- สถานศึกษาทุกแห่งจัด สภาพแวดล้อม และ บรรยากาศที่มีความ ปลอดภัยต่อนักเรียน นักศึกษา ครู และบุคลากร ทางการศึกษา
4) การจัดโครงสร้าง บริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา	4.1 สํารวจและประเมินสภาพความเสี่ยงด้านความปลอดภัย สถานศึกษา 4.2 สถานศึกษาจัดทำโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัย สถานศึกษา 4.3 กำหนดบทบาทหน้าที่ ภาระงานของคณะกรรมการ 4.4 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการความ ปลอดภัยสถานศึกษา 4.5 ประสานความร่วมมือของคณะกรรมการ ภาาติเครือข่าย และ หน่วยงานต้นสังกัด	- สถานศึกษาทุกแห่ง จัดระบบโครงสร้างในการ บริหารจัดการความ ปลอดภัยสถานศึกษา

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
5) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา	5.1 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยของสถานศึกษา 5.2 จัดหาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ 5.3 เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างครบถ้วน รอบด้าน 5.4 วิเคราะห์ข้อมูล จัดระบบหมวดหมู่สารสนเทศ 5.5 จัดทำรายงานระบบข้อมูลสารสนเทศ และจัดเก็บอย่างเป็นระบบ	- สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัย สถานศึกษา
6) การสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา และภาคีเครือข่าย	6.1 ประสานความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในพื้นที่และภาคส่วนต่างๆ 6.2 มีการประชุมวางแผนเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาร่วมกัน 6.3 มีกิจกรรมการดำเนินงานในการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา 6.4 มีการประเมินผลร่วมกัน 6.5 มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ความร่วมมือ 6.6 มีการยกย่องชมเชยเครือข่ายภาคีความร่วมมือ	- สถานศึกษาทุกแห่งมีเครือข่ายความร่วมมือ ความปลอดภัย อย่างน้อย 1 เครือข่าย
7) การจัดระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา	7.1 แต่งตั้งคณะทำงานด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์องค์กร 7.2 กำหนดรูปแบบการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ที่ครอบคลุมทั้ง 3 ช่องทาง ประกอบด้วย 1) On Ground ได้แก่ การจัดป้ายนิเทศการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมรณรงค์ในวันสำคัญต่างๆ 2) On Line ได้แก่ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น Facebook, Line เป็นต้น 3) On Air ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ผ่านระบบเสียงตามสาย ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน 7.3 ปรับรูปแบบระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพการณ์ของสถานศึกษา	- สถานศึกษาทุกแห่งมีช่องทางการสื่อสารอย่างน้อย 3 ช่องทาง
8) การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	8.1 แต่งตั้งคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับสถานศึกษา 8.2 คัดกรองนักเรียนแยกเป็น 3 กลุ่มได้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา 8.3 เก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคลด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน การสอบถาม การสัมภาษณ์ เป็นต้น	- สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
	8.4 จัดกิจกรรมสำหรับเด็กกลุ่มต่างๆได้อย่างเหมาะสม ดังนี้ - กลุ่มปกติ จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถตามปกติ - กลุ่มเสี่ยง จัดกิจกรรมป้องกันปัญหา - กลุ่มมีปัญหา จัดกิจกรรมแก้ปัญหา และระบบส่งต่อ 8.5 สรุป รายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	
9) การประเมินนักเรียนรายบุคคลด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา และความต้องการช่วยเหลือ	9.1 มอบหมายให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา มีหน้าที่ในการประเมินนักเรียนรายบุคคล 9.2 จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินนักเรียนรายบุคคลที่ครอบคลุมทุกด้าน 9.3 ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ดำเนินการประเมินนักเรียนรายบุคคล 9.4 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศรายงานผลการประเมินนักเรียนรายบุคคล	- นักเรียนทุกคนได้รับการประเมินอย่างรอบด้าน

2. การปลูกฝัง

ตาราง 2 การดำเนินการตามมาตรการการปลูกฝังเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา

การปลูกฝัง	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
1) การสร้างจิตสำนึกความตระหนักการรับรู้และความเข้าใจด้านความปลอดภัยให้แก่ตนเอง ผู้อื่น และสังคม	1.1 สืบรวจข้อมูลด้านความปลอดภัยสถานศึกษา 1.2 จัดลำดับความรุนแรง เร่งด่วนของความปลอดภัยสถานศึกษา 1.3 ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยเพิ่มเนื้อหาด้านความปลอดภัยสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความเสี่ยงเร่งด่วน 1.4 จัดทำคู่มือ/แนวทางว่าด้วยความปลอดภัยในสถานศึกษา 1.5 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาให้แก่ ครู บุคลากร ทางการศึกษา และนักเรียน 1.6 จัดทำศูนย์บริการสื่อด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	- สถานศึกษาทุกแห่งมีหลักสูตรความปลอดภัยสถานศึกษา
2) การจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง	2.1 ประชุมครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อชี้แจงแนวทางเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา 2.2 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยบูรณาการเนื้อหาความปลอดภัยสถานศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ 2.3 การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและชุมชน 2.4 จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องความปลอดภัยสถานศึกษาผ่านกิจกรรม Classroom meeting ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง	- สถานศึกษาทุกแห่งมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านความปลอดภัยสถานศึกษาให้นักเรียน ครู บุคลากร ทางการศึกษา และผู้ปกครอง

การปลูกฝัง	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
3) การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้นักเรียน	3.1 จัดกิจกรรมเสริมทักษะประสบการณ์ที่เน้นการลงมือปฏิบัติที่เชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตประจำวันให้แก่ เช่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา 3.2 กิจกรรมจัดกิจกรรมสอดแทรกด้านความปลอดภัยสถานศึกษาในกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ 3.3 สรรหาต้นแบบผู้จัดกิจกรรม และการจัดกิจกรรมเสริมทักษะที่เป็นเลิศ	สถานศึกษาทุกแห่งมีกิจกรรมเสริมทักษะประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้นักเรียน

3. การปราบปราม

ตาราง 3 การดำเนินการตามมาตรการการปราบปรามเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา

การปราบปราม	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
1) การจัดการแก้ไข ปัญหาเมื่อ เกิดเหตุ ความไม่ปลอดภัยใน สถานศึกษา	1.1 กำหนดแนวทางปฏิบัติการจัดการหรือการระงับเหตุ การช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุในสถานศึกษา และสร้างการรับรู้ร่วมกันทุกภาคส่วน 1.2 จัดตั้งคณะทำงานเคลื่อนที่เร็ว (Roving Team) ที่สามารถเข้าระงับเหตุได้อย่างทันเหตุการณ์ 1.3 เตรียมบุคลากร และเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ที่พร้อมรับสถานการณ์ 1.4 ติดตั้งระบบเตือนภัย เช่น กล้องวงจรปิด สามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ 1.5 ซ่อมระงับเหตุอย่างต่อเนื่อง เช่น การดับเพลิงการซ่อมหนีไฟ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เป็นต้น 1.5 ให้การช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ได้รับผลกระทบในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ประสบเหตุ มีความปลอดภัยหรือลดอัตราความรุนแรงของเหตุการณ์ลง 1.6 ประสานงานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์ 1.7 ส่งต่อผู้ประสบเหตุเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ 1.8 กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงาน	- สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบการแก้ปัญหาด้านความปลอดภัยสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
2) การช่วยเหลือ เยียวยา พ้นฟู จิตใจ บุคคลผู้ประสบเหตุ ความไม่ปลอดภัย	2.1 จัดทำข้อมูลบุคคลและหน่วยงานในพื้นที่ตั้งของสถานศึกษาที่สามารถติดต่อ ประสานงานและให้การช่วยเหลือ เยียวยา พ้นฟู จิตใจได้อย่างรวดเร็วทันท่วงที 2.2 จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือเยียวยา พ้นฟู และให้คำปรึกษา โดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายต่างๆ 2.3 กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการช่วยเหลือที่เหมาะสม	- สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบการช่วยเหลือเยียวยา พ้นฟู จิตใจผู้ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย

การปราบปราม	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
	2.4 ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม หน่วยงานองค์กร เพื่อให้การช่วยเหลือ เยียวยา พิณฟู 2.5 จัดระบบประกันภัยรายบุคคลหรือรายกลุ่มที่สามารถให้การคุ้มครองสำหรับครู และบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน 2.6 สร้างขวัญกำลังใจ โดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ	
3) การดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย	3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการด้านกฎหมายให้ผู้ประสบเหตุได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด 3.2 รายงานเหตุการณ์ต่อผู้บังคับบัญชา หน่วยงานต้นสังกัด 3.3 ดำเนินคดี จำแนกประเภทของเหตุที่เกิด ติดต่อประสานงานผู้ปกครองเพื่อดำเนินการหรือดำเนินการแทนผู้ปกครอง 3.4 ให้การคุ้มครองนักเรียนให้อยู่ในความปลอดภัย	- ผู้ประสบเหตุทุกคนได้รับการคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด

5. ขอบข่ายความปลอดภัยสถานศึกษา

ขอบข่ายความปลอดภัยสถานศึกษา 4 กลุ่มภัย ดังนี้ 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right) 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ (Unhealthiness) มีองค์ประกอบดังนี้

1. ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence)

- 1) การล่อลวงละเมิดทางเพศ
- 2) การทะเลาะวิวาท
- 3) การกลั่นแกล้งรังแก
- 4) การชุมนุมประท้วงและการจลาจล
- 5) การก่อวินาศกรรม
- 6) การระเบิด
- 7) สารเคมีและวัตถุอันตราย
- 8) การล่อลวง ลักพาตัว

2. ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident)

- 1) ภัยธรรมชาติ
- 2) ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง
- 3) ภัยจากยานพาหนะ
- 4) ภัยจากการจัดกิจกรรม

3. ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right)

- 1) การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง
- 2) การคุกคามทางเพศ
- 3) การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

4. ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ (Unhealthiness)

- 1) ภาวะจิตเวช
- 2) ติดเกม
- 3) ยาเสพติด
- 4) โรคระบาดในมนุษย์
- 5) ภัยไซเบอร์
- 6) การพนัน
- 7) มลภาวะเป็นพิษ
- 8) โรคระบาดในสัตว์
- 9) ภาวะทุพโภชนาการ

แนวทางการปฏิบัติขอข่ายความปลอดภัยสถานศึกษา

ขอข่ายความปลอดภัยสถานศึกษาจำแนกเป็น 4 กลุ่มภัย โดยมีการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษาตามมาตรการ 3 ป ได้แก่ การป้องกัน การปลุกฝัง และการปราบปราม ซึ่งในแต่ละมาตรการมีแนวปฏิบัติตามรายละเอียดดังนี้

1. ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence)

1.1 การล่อลวงละเมิดทางเพศ

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยง
- 2) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย
- 3) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 4) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

ชุมชนการปลุกฝัง

- 1) จัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- 2) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต
- 3) ฝึกทักษะการปฏิเสธ และการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ

การปราบปราม

- 1) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือ
- 2) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 3) แต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือ
- 4) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม
- 5) สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

1.2 การทะเลาะวิวาท

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) จัดทำระเบียบในการประพฤติปฏิบัติตนในสถานศึกษา
- 2) ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามระเบียบ
- 3) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมทั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน
- 4) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

การปลุกฝัง

- 1) ให้ความรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคม และผลกระทบที่เกิดจากการทะเลาะวิวาท
- 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคม
- 3) จัดเวทีกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 3) ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

1.3 การกลั่นแกล้งรังแก

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สำนวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงทั้งกลุ่มผู้กระทำและผู้ถูกระทำ
- 2) จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- 3) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 4) จัดระบบการสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียน

การปลูกฝัง

- 1) ให้ความรู้ความเข้าใจหลักในการอยู่ร่วมกันในสังคม
- 2) จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่อง
- 3) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุ ทั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน
- 2) ดำเนินการเอาโทษตามระเบียบข้อตกลง โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก
- 3) ติดตาม เยี่ยมเยือน ให้กำลังใจผู้ถูกระทำ และสร้างความเข้าใจกับผู้กระทำ

1.4 การชุมนุมประท้วงและการจลาจล

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สำนวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 2) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย
- 3) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน
- 4) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

การปลูกฝัง

- 1) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง
- 2) สร้างองค์ความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการชุมนุมประท้วงและการจลาจล
- 3) จัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ
- 4) จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา

- 3) ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

1.5 การก่อวินาศกรรม

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สํารวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 2) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน
- 3) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน
- 4) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษา และชุมชน

การปลูกฝัง

- 1) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการก่อวินาศกรรม
- 2) จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม
- 3) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 3) ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

1.6 การกระเบิด

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สํารวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 2) สํารวจข้อมูลแหล่งที่มาของวัตถุประกอบระเบิด
- 3) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 4) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียน

การปลูกฝัง

- 1) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ระเบิด
- 2) จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม
- 3) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 3) ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

1.7 สารเคมีและวัตถุอันตราย

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) จัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมี และวัตถุอันตราย
- 2) จัดสถานที่ในการจัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายให้มิดชิด
- 3) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายทั้งในสถานศึกษาและชุมชนการปลูกฝัง
 - 1) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย
 - 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต
 - 3) จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานที่จริงในพื้นที่

การปราบปราม

- 1) ติดตามประสานงานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 2) ดำเนินการตามมาตรการและข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน

1.8 การล่อลวง ลักพาตัว

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2) จัดระบบการติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมนักเรียน ผู้ใกล้ชิด และบุคคลภายนอก
- 3) จัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและชุมชน

การปลูกฝัง

- 1) การจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- 2) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน
- 3) ฝึกทักษะการปฏิเสธ และการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 2) แต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือ
- 3) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา

2. ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident)

2.1 ภัยธรรมชาติ

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สำรวจข้อมูลความเสี่ยงที่เกิดจากภัยธรรมชาติ
- 2) จัดทำแผนป้องกันภัยทางธรรมชาติ
- 3) จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการป้องกันภัยธรรมชาติ
- 4) ชักซ้อมการเผชิญเหตุภัยธรรมชาติ

การปลูกฝัง

- 1) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากธรรมชาติรูปแบบต่าง ๆ
- 2) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการเผชิญปัญหาภัยธรรมชาติ
- 3) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 2) ติดต่อสื่อสารเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหา
- 3) ประสานงานหน่วยงาน องค์กร เพื่อให้ความช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูจิตใจ

2.2 ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สำรวจสภาพของอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งก่อสร้าง
- 2) ติดป้ายสัญลักษณ์ในอาคาร หรือพื้นที่ที่ไม่แข็งแรงและมีความเสี่ยง
- 3) ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนหลีกเลี่ยงการเข้าพื้นที่เสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

การปลูกฝัง

- 1) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงหลักการสร้างความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต
- 2) ฝึกทักษะการสังเกตและหลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยง
- 3) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการเอาตัวรอดเมื่อประสบภัยจากอาคารเรียน และสิ่งก่อสร้าง

การปราบปราม

- 1) สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมและดำเนินการช่วยเหลือและแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ
- 2) ประสานงานหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้ความช่วยเหลือ

2.3 ภัยจากยานพาหนะ

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สำรวจข้อมูลยานพาหนะในสถานศึกษา
- 2) จัดระบบสัญญาณในสถานศึกษาสำหรับยานพาหนะประเภทต่าง ๆ และสำหรับการเดินเท้า
- 3) จัดทำแผนให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากยานพาหนะ
- 4) จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อการช่วยเหลือ
- 5) ส่งเสริมสนับสนุนการทำประกันภัย ประกันอุบัติเหตุ

การปลูกฝัง

- 1) จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องการใช้รถใช้ถนนและเครื่องหมายจราจร
- 2) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อประสบภัยจากยานพาหนะ
- 3) จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติตามกฎจราจร

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 2) ติดต่อสื่อสารเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหา
- 3) ประสานงานหน่วยงาน องค์กร เพื่อให้ความช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูจิตใจ

2.4 ภัยจากการจัดกิจกรรม

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานประเมินความเสี่ยงในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
- 2) จัดแยกกิจกรรมตามระดับความเสี่ยง
- 3) เสนอแนะแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงในกิจกรรมต่าง ๆ

การปลูกฝัง

- 1) สร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้ปลอดภัย
- 2) ฝึกทักษะการเลือกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับตนเอง
- 3) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการให้ความช่วยเหลือเมื่อประสบภัยจากการปฏิบัติกิจกรรม

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 2) ติดต่อสื่อสารเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหา
- 3) ดำเนินการส่งต่อเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

2.5 ภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สํารวจข้อมูลเครื่องมือ อุปกรณ์ จัดแยกส่วนที่ชำรุดและส่วนที่ใช้งานได้
- 2) จัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ให้ปลอดภัย
- 3) ดำเนินการซ่อมแซม บำรุงรักษาและการจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ ให้เป็นระบบ

การปลูกฝัง

- 1) จัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจ หลักการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ ให้ปลอดภัย
- 2) ฝึกทักษะการใช้ การบำรุงรักษา การจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์
- 3) จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในคุณค่าของเครื่องมือ อุปกรณ์

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 2) ประสานเครือข่ายความร่วมมือเพื่อให้ความช่วยเหลือ
- 3) ดำเนินการส่งต่อเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

3. ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right)

3.1 การถูกละเมิด ละเลย ทอดทิ้ง

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2) จัดระบบการติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมนักเรียน และผู้ใกล้ชิด
- 3) จัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและชุมชน

การปลูกฝัง

- 1) จัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- 2) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน
- 3) ฝึกทักษะการปฏิเสธการเอาตัวรอด และการขอความช่วยเหลือ

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 2) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย
- 3) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 4) ติดตามเยี่ยมเยียนให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ

3.2 การคุกคามทางเพศ

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สำนวนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่เป็นจุดเสี่ยง
- 2) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย
- 3) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน
- 4) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

การปลูกฝัง

- 1) จัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- 2) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตรอบด้าน
- 3) ฝึกทักษะการปฏิเสธ การเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่างๆ

การปราบปราม

- 1) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือ
- 2) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์

- 3) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย
- 4) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม
- 5) สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

3.3 การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สืบหาข้อมูลนักเรียนรายคน
- 2) วิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการ ความขาดแคลน ของนักเรียนรายคน
- 3) จัดทำแผนให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ตามความขาดแคลน
- 4) สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อประสานความช่วยเหลือ

การปลูกฝัง

- 1) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสังคม
- 2) บริการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 3) จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในความเสมอภาค เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 2) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 3) ติดตามเยี่ยมเยียนให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ

4. ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness)

4.1 ภาวะจิตเวช

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สืบหาข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 2) ติดต่อประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อประเมินภาวะจิต
- 3) จัดหลักสูตรการเรียนการสอนพิเศษรายคน
- 4) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง

การปลูกฝัง

- 1) จัดกิจกรรมส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียน
- 2) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถ
- 3) จัดกิจกรรมส่งเสริมการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 3) ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบา

ไปหาหน้า

- 4) ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

4.2 ติดเกม

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สํารวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 2) สํารวจข้อมูลพื้นที่แหล่งให้บริการร้านเกม
- 3) กำหนดข้อตกลงเพื่อปฏิบัติร่วมกัน
- 4) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง

การปลูกฝัง

- 1) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการติดเกม
- 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการการคิด วิเคราะห์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 3) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียนอย่างหลากหลาย

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 3) ดำเนินการเอาผิดตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน
- 4) ติดตามเยี่ยมเยียนเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ

4.3 ยาเสพติด

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สํารวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 2) วิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล
- 3) กำหนดข้อตกลงเพื่อปฏิบัติร่วมกัน
- 4) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง

การปลูกฝัง

- 1) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงโทษภัย และผลกระทบของการติดยาเสพติด
- 2) จัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดในวันสำคัญต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ
- 3) จัดกิจกรรมส่งเสริมการการคิด วิเคราะห์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 4) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียนอย่างหลากหลาย

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 3) ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก
- 4) ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

4.4 โรคระบาดในมนุษย์

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สํารวจข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนรายคนและบุคคลใกล้ชิด
- 2) จัดทำแผนในการป้องกันโรคระบาดในมนุษย์
- 3) บริการวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันโรคระบาดในมนุษย์
- 4) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามข้อมูลด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

การปลูกฝัง

- 1) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคระบาดในมนุษย์
- 2) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการปฏิบัติตน เพื่อความปลอดภัยจากโรคระบาดในมนุษย์
- 3) จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 3) ดำเนินการตามมาตรการที่กฎหมายกำหนด
- 4) ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

4.5 ภัยไซเบอร์

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สํารวจข้อมูลการใช้งานระบบไซเบอร์ของนักเรียนรายคน
- 2) กำหนดข้อตกลงเพื่อปฏิบัติร่วมกัน
- 3) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 4) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง

การปลูกฝัง

- 1) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้งานระบบไซเบอร์โดยขาดวิจารณญาณ
- 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการการคิด วิเคราะห์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 3) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียนอย่างหลากหลาย

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 3) ดำเนินการเอาผิดตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน
- 4) ติดตามเยี่ยมเยียนเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ

4.6 การพนัน

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สํารวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง

- 2) สำรวจพื้นที่ที่เป็นแหล่งการพนัน
- 3) กำหนดข้อตกลงเพื่อปฏิบัติร่วมกัน
- 4) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง

การปลูกฝัง

1. สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการพนัน
2. จัดกิจกรรมส่งเสริมการการคิด วิเคราะห์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
3. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียนอย่างหลากหลาย

การปราบปราม

1. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
2. ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
3. ดำเนินการเอาผิดตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน
4. ติดตามเยี่ยมเยียนเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ

4.7 มลภาวะเป็นพิษ

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สำรวจข้อมูลพื้นที่ที่เกิดมลภาวะเป็นพิษในสถานศึกษาและชุมชน
- 2) จัดทำป้ายสัญลักษณ์แสดงพื้นที่มลภาวะเป็นพิษ
- 3) จัดทำแผนในการแก้ปัญหามลภาวะเป็นพิษร่วมกัน
- 4) กำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติร่วมกัน

การปลูกฝัง

- 1) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงสาเหตุและผลกระทบที่เกิดจากมลภาวะเป็นพิษ
- 2) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาและการลดมลภาวะเป็นพิษ
- 3) จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการลดมลพิษร่วมกับชุมชน

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 3) ดำเนินการเอาผิดตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน
- 4) ติดตามเยี่ยมเยียนเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ

4.8 โรคระบาดในสัตว์

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- 1) สำรวจข้อมูลสัตว์เลี้ยงของนักเรียนรายคน
- 2) จัดทำแผนในการป้องกันโรคระบาดในสัตว์
- 3) บริการวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันโรคระบาดในสัตว์
- 4) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามข้อมูลสัตว์เลี้ยงอย่างต่อเนื่อง

การปลูกฝัง

- 1) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคระบาดในสัตว์
- 2) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการปฏิบัติตน เพื่อความปลอดภัยจากโรคระบาดในสัตว์
- 3) จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

การปราบปราม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 3) ดำเนินการตามมาตรการที่กฎหมายกำหนด
- 4) ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

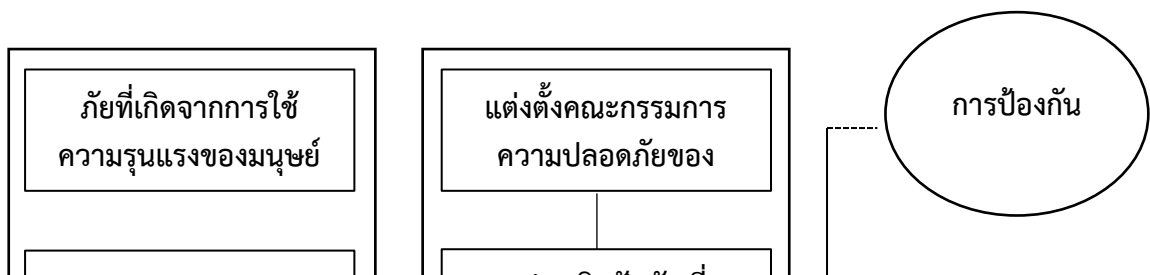
- 1) การสำรวจและจัดกลุ่มนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีภาวะทุพโภชนาการ
- 2) เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 3) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านโภชนาการแก่ผู้ปกครอง
- 4) จัดทำฐานข้อมูลเพื่อตรวจสอบพัฒนาการและความก้าวหน้าในการลดภาวะทุพโภชนาการ
- 5) จัดหาอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ
- 6) การดูแลอาหารกลางวัน อาหารเสริม และอาหารว่างที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ

การปลูกฝัง

- 1) จัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านโภชนาการแก่นักเรียน
- 2) จัดกิจกรรมออกกำลังกาย และวิธีการรักษาสุขภาพให้กับนักเรียน
- 3) การบูรณาการความรู้ด้านโภชนาการในการจัดการเรียนการสอน

การปราบปราม

- 1) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือ
- 2) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 3) แต่งตั้งคณะทำงานกองทุนอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ
- 4) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม

แผนภาพที่ 1 แนวทางการดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา

6. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ความปลอดภัยสถานศึกษามีกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

2.1 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

สาระสำคัญ

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120 ตอนที่ 95 วันที่ 2 ตุลาคม 2546 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2547 สาระสำคัญของ พ.ร.บ. ฉบับนี้ เกี่ยวกับเรื่องสิทธิเสรีภาพของเด็กและเยาวชนที่ต้องได้รับความคุ้มครองจากรัฐโดยไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ พ.ร.บ. ฉบับนี้มีทั้งหมด 9 หมวด 88 มาตราด้วยกันแยกเป็น มาตรา 1-6 อธิบายความหมายเกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ. ฉบับนี้

หมวด 1

ว่าด้วยเรื่อง
คณะกรรมการ
คุ้มครองเด็ก
(มาตรา 7 - 21)

หมวด 2

ว่าด้วยเรื่องการ
ปฏิบัติต่อเด็ก
(มาตรา 22 - 31)

หมวด 3

ว่าด้วยเรื่องการ
สงเคราะห์เด็ก
(มาตรา 32 - 39)

หมวด 4

ว่าด้วยเรื่องการ
คุ้มครอง สวัสดิ
ภาพเด็ก
(มาตรา 40 - 47)

หมวด 5

ว่าด้วยเรื่อง ผู้
คุ้มครอง สวัสดิ
ภาพเด็ก
(มาตรา 48 - 50)

หมวด 6

ว่าด้วยเรื่องสถาน
รับเลี้ยงเด็ก สถาน
พัฒนา และฟื้นฟู
(มาตรา 51 - 62)

หมวด 7

ว่าด้วยเรื่องการ
สงเคราะห์เด็ก
(มาตรา 32 - 39)

หมวด 8

ว่าด้วยเรื่องกองทุน
คุ้มครองเด็ก
(มาตรา 68 - 77)

หมวด 9

ว่าด้วยเรื่องออก
กำหนดโทษ
(มาตรา 78 - 86)

หมวด 10

(มาตรา 87 - 88)

2.2 ระเบียบ กฎหมายความผิดเกี่ยวกับเพศ และความผิดต่อเสรีภาพ

(1) กฎหมายเกี่ยวกับการพรากผู้เยาว์

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 317 บัญญัติว่า ผู้ใดโดยปราศจากเหตุอันสมควรพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 ปี ถึง 15 ปี และปรับ ตั้งแต่ 6,000 บาท ถึง 30,000 บาท ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 318 บัญญัติว่า ผู้ใดพรากผู้เยาว์อายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเสียจากบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล โดยผู้เยาว์นั้นไม่เต็มใจไปด้วย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 4,000 บาท ถึง 20,000 บาท ความผิดฐานพรากเด็กหรือพรากผู้เยาว์ เป็นการพาเด็กหรือผู้เยาว์ไป หรือแยกเด็กหรือผู้เยาว์ออกไปจากความปกครองดูแลของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็กหรือผู้เยาว์ หากการพรากเด็กหรือผู้เยาว์ไปเพื่อการอนาจาร เช่น พาไปกอดจูบ ลูบคลำ ผู้นั้นจะต้องได้รับโทษหนักยิ่งขึ้น โดยเฉพาะหากมีการร่วมประเวณีหรือมีเพศสัมพันธ์ ผู้นั้นจะต้องถูกดำเนินคดีข้อหาข่มขืนกระทำชำเราอีกข้อหาหนึ่ง มีโทษหนักมาก แม้ผู้เยาว์นั้นจะยินยอมไปด้วย ผู้ที่พรากก็ต้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 319 ซึ่งบัญญัติว่า ผู้ใดพรากผู้เยาว์อายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเสียจากบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล เพื่อหาทำไร หรือเพื่อการอนาจาร โดยผู้เยาว์นั้นเต็มใจไปด้วย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 4,000 บาท ถึง 20,000 บาท เช่น แดงพบเด็กหญิงเขียว จึงชวนไปเที่ยวค้ำคืนที่พทยา โดยไม่ได้ขออนุญาตจากบิดามารดาของเด็กหญิงเขียว แม้แดงจะไม่ได้ล่วงเกินเด็กหญิงเขียวก็ตาม ถือว่ามีความผิดฐานพรากเด็กไปเสียจากบิดามารดาโดยปราศจากเหตุอันสมควร หากแดงล่วงเกินทางเพศเด็กหญิงเขียว แดงจะต้องได้รับโทษที่หนักขึ้น

"แดงพบเด็กหญิงเขียว จึงชวนไปเที่ยวค้ำคืนที่พทยา โดยไม่ได้ขออนุญาตจากบิดามารดาของเด็กหญิงเขียวแม้แดงจะไม่ได้ล่วงเกินเด็กหญิงเขียวก็ตาม ถือว่ามีความผิดฐานพรากเด็กไปเสียจากบิดามารดาโดยปราศจากเหตุอันสมควร หากแดงล่วงเกินทางเพศเด็กหญิงเขียวแดงจะต้องได้รับโทษที่หนักขึ้น"

(2) กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำอนาจาร

ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 278 บัญญัติว่า ผู้ใดกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 279 บัญญัติว่า ผู้ใดกระทำอนาจารแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ความผิดฐานกระทำอนาจารเป็นการกระทำที่น่าอัปยศ น่าบัดสี ลามก เช่น กอด จูบ ลูบคลำ หรือจับอวัยวะเพศหญิง หน้าอก รวมถึงการจับเนื้อต้องตัวหญิงก็ตาม ก็ถือว่าเป็นความผิดข้อหากระทำอนาจาร แม้ว่าเด็กที่ถูกกระทำจะยินยอมให้กระทำการดังกล่าวก็ยังคงมีความผิดหากเด็กนั้นอายุไม่เกินสิบห้าปี เช่น แดงพาเด็กหญิงเขียว (อายุ 14 ปี) ไปดูภาพยนตร์ โดยได้รับอนุญาตจากบิดามารดาของเด็กหญิงเขียว แต่แดงได้กอดจูบเด็กหญิงเขียวขณะดูภาพยนตร์ แม้เด็กหญิงเขียวจะยินยอมให้แดงกอดจูบก็ตาม ถือว่าแดงมีความผิดข้อหากระทำอนาจาร และหากเป็นกรณีที่แดงพาเด็กหญิงเขียวไปดูภาพยนตร์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากบิดามารดาของเด็กหญิงเขียว แดงมีความผิดฐานพรากเด็กไปเสียจากบิดามารดาโดยปราศจากเหตุอันสมควรอีกข้อหา

"แดงพาเด็กหญิงเขียว (อายุ 14 ปี) ไปดูภาพยนตร์ โดยได้รับอนุญาตจากบิดามารดาของเด็กหญิงเขียว แต่แดงได้กอดจูบเด็กหญิงเขียวขณะดูภาพยนตร์ แม้เด็กหญิงเขียวจะยินยอมให้แดงกอดจูบก็ตาม ถือว่าแดงมีความผิดข้อหากระทำอนาจาร และหากเป็นกรณีที่แดงพาเด็กหญิงเขียวไปดูภาพยนตร์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากบิดามารดาของเด็กหญิงเขียว แดงมีความผิดฐานพรากเด็กไปเสียจากบิดามารดาโดยปราศจากเหตุอันสมควรอีกข้อหา"

(3) กฎหมายเกี่ยวกับการข่มขืน กระทำชำเรา

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 276 บัญญัติว่า ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราหญิงอื่น ซึ่งมีใช้ภริยาของตน โดยขู่ เชื้อด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยหญิงอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้หญิงเข้าใจผิดว่า ตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่ 8,000 บาท ถึง 40,000 บาท ความผิดฐาน ข่มขืนกระทำชำเราเป็นการบังคับใจ ผิดใจหญิงอื่นที่มีใช้ภริยาของตน โดยหญิงนั้นไม่ยินยอม หรือใช้กำลังบังคับจนหญิง นั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ จนผู้กระทำผิดล่วงเกินทางเพศ หรือมีเพศสัมพันธ์กับหญิงนั้น หากเป็นการข่มขืน กระทำชำเราเด็กหญิงอายุไม่เกินสิบห้าปี ซึ่งมีใช้ภริยาของตน โดยเด็กหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ผู้นั้นจะต้องได้รับ โทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่ 8,000 บาท ถึง 40,000 บาท เช่น นายหมึกได้ใช้กำลังฉุดนางสาวนุ่น อายุ 22 ปี ในขณะที่นางสาวนุ่นกำลังกลับจากที่ทำงาน และนางสาวนุ่นไปกักขังไว้พร้อมทั้งข่มขืนกระทำชำเราเช่นนี้ นาย หมึกมีความผิดข่มขืนกระทำชำเรา และกักขังหน่วงเหนี่ยวร่างกายผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 20 ปี และ ปรับตั้งแต่ 8,000 บาท ถึง 40,000 บาท และนายสินได้หลอกล่อเด็กหญิงพะยอมอายุ 12 ปี ไปจากบ้านและลงมือกระทำชำเราเด็ก โดยเด็กมีความเต็มใจเช่นนี้ นายสินก็มีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเด็กหญิงไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมีใช้ภริยาของ ตน โดยเด็กหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม นายสินจะต้องได้รับโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่ 8,000 บาท ถึง 40,000 บาท

"นายสินได้หลอกล่อเด็กหญิงพะยอมอายุ 12 ปี ไปจากบ้านและลงมือกระทำชำเราเด็ก โดยเด็กมีความเต็มใจ เช่นนี้ นายสินก็มีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเด็กหญิงไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมีใช้ภริยาของตน โดยเด็กหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม นายสินจะต้องได้รับโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่ 8,000 บาท ถึง 40,000 บาท"

2.3 ระเบียบ กฎหมายความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

ยาเสพติดให้โทษ หมายถึง สารเคมี หรือวัตถุพิษ ชนิดใดชนิดหนึ่ง ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบฉีด หรือด้วยประการใดๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้น เป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลงเสพ หมายถึง การรับยาเสพติดให้โทษเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดๆ ยาเสพติดให้โทษแบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน

ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟีน โคคาอีน ฝิ่นยา

ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตำรับยา และมียาเสพติดให้โทษในประเภท 2 ผสมอยู่ด้วย

ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น อาเซติกแอนดไธโดร

ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึง ประเภท 4 เช่น กัญชา ฝิ่น กระต่อม

(1) ความผิดเกี่ยวกับเสพยาเสพติดให้โทษ

- เสพกัญชา

ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 92 บัญญัติว่า

ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 5 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้น ผู้ใดเสพกัญชาไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ เช่น เอากัญชาผสมบุหรี่แล้วสูบ หรือเสพกัญชาโดยใช้บ้องกัญชา ถือว่าผู้นั้นมีความผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 5 ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท

- หรือเฮโรอีน

ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 91 บัญญัติว่าผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 3 ปี หรือปรับตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้นผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 เช่น ยาบ้า เฮโรอีนไม่ว่าโดยวิธีการสูดดมจากการรมควัน หรือฉีดเฮโรอีนเข้าเส้นเลือด สูดดมเข้าทางจมูก ถือว่าผู้นั้นมีความผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ซึ่งมีโทษจำคุกหนักกว่ากัญชา

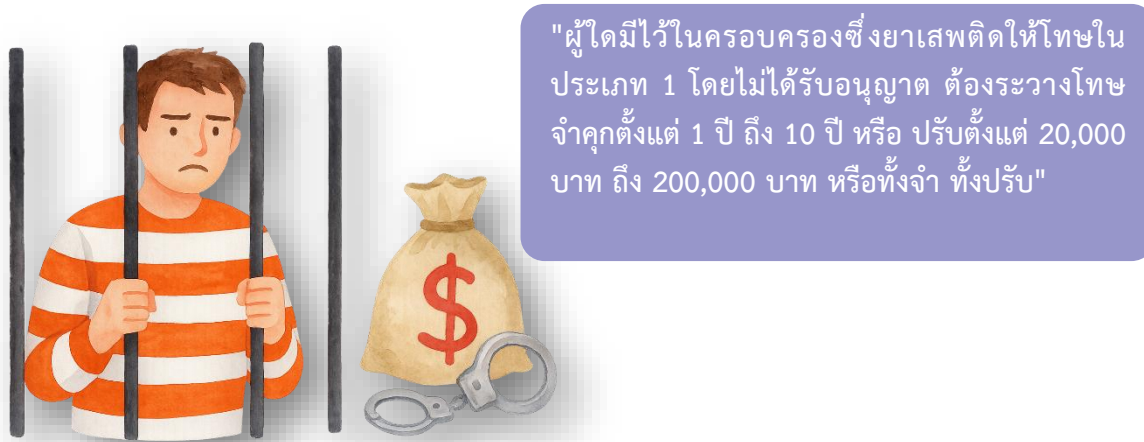
- เสพสารระเหย

สารระเหย หมายความว่า สารเคมี หรือผลิตภัณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศว่าเป็นสารระเหย เช่น กาวต่าง ๆ ผู้ตีตหมายความว่า ผู้ซึ่งต้องใช้สารระเหยบำบัดความต้องการของร่างกายและจิตใจเป็นประจำ ความผิดฐานเสพสารระเหยนั้น ตามพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533 มาตรา 17 บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ใดใช้สารระเหยบำบัดความต้องการของร่างกายหรือจิตใจ ไม่ว่าโดยวิธีการสูดดม หรือวิธีอื่นใด หากผู้ใดฝ่าฝืน มีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

(2) ความผิดเกี่ยวกับครอบครองยาเสพติดให้โทษ

ความผิดฐานครอบครองยาบ้าหรือเฮโรอีนตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ซึ่งมาตรา 67 บัญญัติว่า ผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 โดยไม่ได้รับอนุญาตต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากผู้ใดครอบครองยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ประเภทยาบ้า เกิน 15 เม็ด กฎหมายสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นได้ครอบครองยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้เพื่อจำหน่าย ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึงตลอดชีวิต

2.4 ระเบียบ กฎหมายความผิดเกี่ยวกับการจราจรทางบก และการใช้รถ

ผู้ขับขี่รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่นายทะเบียนเสียก่อน โดยกล่าวคือ ต้องมีใบอนุญาตขับรถ หรือใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ ซึ่งออกให้โดยนายทะเบียน มิฉะนั้นจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 มาตรา 42 ซึ่งบัญญัติว่า ผู้ขับรถต้องได้รับใบอนุญาตขับรถ และต้องมีใบอนุญาตขับรถ และสำเนาภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถในขณะขับรถ และมาตรา 34 บัญญัติว่า ผู้ใดขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับรถ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ นอกจากนี้ ขณะขับรถหรือขับขี่รถจักรยานยนต์ สภาพร่างกายของผู้ขับขี่จะต้องปกติ สมบูรณ์ ไม่มีอาการหย่อนความสามารถในการขับขี่ หรืออาการเมาสุรา หรือของเมายาอื่นมิฉะนั้นผู้ขับขี่จะต้องมีความผิดตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 วรรคสาม ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับตั้งแต่ 2,000 บาท ถึง 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

คู่มือปฏิบัติงาน กลุ่มบริหารงานทั่วไป

